

Sygn. akt I KK 380/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kapiński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

SSN Paweł Kołodziejwski

w sprawie A. W.,
skazanego z art. 79 pkt 4 i z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
na posiedzeniu w dniu 9 lutego 2023 r.,
kasacji wniesionej na korzyść przez Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia,
z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt V K 371/21,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok w zakresie pkt III o orzeczeniu kary łącznej i umarza postępowanie przeciwko A. W. w zakresie czynu z pkt II wyroku kwalifikowanego z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości wobec przedawnienia jego karalności,**
- 2. obciąża Skarb Państwa kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia wyrokiem z dnia 18 listopada 2021 roku, sygn. akt V K 371/21 w pkt I skazał A. W. za czyn z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości popełniony w dniu 16 lipca 2009 roku na karę 4 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, w pkt II skazał A. W. za czyn z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości popełniony w dniu 1 kwietnia 2009 roku na karę 4 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, w pkt III na podstawie art. 85§1 k.k. i art. 86§1 k.k. orzeczone kary połączył i wymierzył skazanemu karę łączną 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie.

Od powyższego wyroku nie została wniesiona apelacja.

Kasację na korzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego wniósł Prokurator Generalny, który zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 101 § 1 pkt 4 k.k. i art. 102 k.k., polegające na niezasadnym uznaniu A. W. za winnego popełnienia występku z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości i wymierzeniu, przy zast. art. 37a § 1 k.k., kary 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym w sytuacji, gdy w świetle uregulowań przewidzianych w art. 101 § 1 pkt 4 k.k. w zw. z art. 102 k.k. z dniem 31 marca 2014 roku doszło do przedawnienia karalności tego czynu, co stanowiło - przy braku podstaw do uniewinnienia oskarżonego - negatywną przesłankę procesową określoną w art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., uniemożliwiającą wydanie wyroku skazującego, a w konsekwencji skutkowało zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części, uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej ograniczenia wolności i umorzenie postępowania przeciwko oskarżonemu A. W. o czyn z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości wobec przedawnienia karalności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z art. 535 § 5 k.p.k.

Należy w pełni podzielić zarzut zawarty w kasacji Prokuratora Generalnego o rażącym naruszeniu przez Sąd Rejonowy przepisu prawa materialnego, tj. art. 101 § 1 pkt 4 k.k. i art. 102 k.k.

Zasadnie wskazał prokurator we wniesionej kasacji, że w chwili orzekania przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia - ściganie czynu z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości było niedozwolone. Termin przedawnienia karalności tego czynu upłynął bowiem w dniu 31 marca 2014 roku i nie nastąpiło również przedłużenie przedawnienia jego karalności zgodnie z treścią art. 102 k.k. Należy bowiem wskazać, że w okresie wskazanym w art. 101 § 1 pkt 4 k.k., tj. w okresie 5 lat od popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu występkę, nie nastąpiło przedstawienie A. W. zarzutu popełnienia czynu z art. 77 pkt 2 ustawy o rachunkowości, co stanowi warunek konieczny do przedłużenia okresu przedawnienia karalności, na podstawie art. 102 k.k. (w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu). Z treści postanowienia o przedstawieniu zarzutów z dnia 20 lipca 2011 roku wynika, że postanowienie to dotyczyło jedynie trzech czynów z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości, a zatem nie dotyczyło jednocześnie czynu z art. 77 pkt 2 ustawy o rachunkowości. W tym miejscu wskazać również należy, że samo wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów i jego ogłoszenie sprawcy, nie oznacza, że automatycznie dotyczy wszystkich innych popełnionych przez niego czynów oraz, że powoduje to przedłużenie karalności także tych czynów, które nie zostały objęte treścią postanowienia o przedstawieniu zarzutów.

Ponadto wskazać należy, że skoro w sprawie przedmiotowej termin przedawnienia czynu z art. 77 pkt 2 ustawy o rachunkowości nastąpił w dniu 31 marca 2014 roku, a zatem przed dniem wejścia w życie znowelizowanego przepisu art. 102 k.k., to nie mogło nastąpić jego przedłużenie w świetle nowych przepisów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2019 roku, sygn. III KK 273/18, Lex nr 2695214: „Wobec zmiany brzmienia art. 102 k.k., którą dokonała ustawa nowelizacyjna z 15 stycznia 2016 r. w jej art. 2 przyjęto, że stosowanie nowego

rozwiązania uzależniającego przedłużenie przedawnienia karalności od wszczęcia postępowania, a więc już od fazy in rem w okresie, o którym mowa w art. 101 k.k., dopuszczalne jest jedynie do czynów, których termin przedawnienia jeszcze nie upłynął”).

Uwzględniając powyższe rozważania, koniecznym stało się uchylene zaskarżonego wyroku w stosunku do A. W. w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej (pkt III wyroku) i umorzenie postępowania w zakresie czynu z pkt II wyroku wobec przedawnienia jego karalności.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[as]